

1994. szeptember 2. - **Ő az a Krisztus-fazonú ős-Omegá-s, aki mindenhova elmegy, ahol történik valami fontos.**

Néha azonban nem megy, hanem viszik. Mint 1963-ban a híres Sportcsarnok-beli koncert után, amikor az utcán huligánnak nézték és egy éjszakára vendégül látták a rendőrségen. Az a rendszer ezzel a gesztussal garantáltan nem tudta maga mellé állítani emberünket, akit a klubokban mindenki Lacikának szólított.

- Mint minden zenekarban, nálatok is kialakult egyfajta szerzői munkamegosztás. Hogy volt ez a Presser előtti és a kiválását követő időkben ?

- Kezdjük az elején - mondja az Omega billentyűse, a Hungaroton Gong ügyvezető igazgatója.

– Az első, nagyon boldog korszakunk az volt, amikor a Luxemburg rádióból vettük föl a slágerlisták számait. Sokszor a nóta közepét nem tudtuk, mert éppen elúszott a hang, és várhattunk egy hetet, remélve, hogy majd máshol megy el. Ez a koppintás sima ügy volt, mindenki azt játszotta a maga módján, amit hallott a magnóról. A saját nóták ötlete azután vetődött föl, hogy a Hanglemezgyár megjelentetett néhány angol nótát magyar változatban az Illésekkel, meg velünk. Ők voltak az elsők, akik rájöttek: hát ilyet mi is tudunk írni magyar szöveggel. Ez minőségi változást hozott a magyar beatzenében. Más lett a funkciója, addig csak talp alá valót játszottunk, de most már a szövegekre is kezdtek figyelni. A '63-as Nemzeti Sportcsarnok-beli koncerten egyik pillanatról a másikra kiderült, hogy az igazi sikert a saját számok jelentik. Mi akkor még a Locomotion-t játszottuk Koncz Zsuzsával. Számunkra a Táncdal-fesztiválon az a nekünk osztott dal hozta meg a sikert, amit Presser hangszerelt és Zalatnay énekelt: a Nem várok holnapig. A magyar beatben ezzel a váltással sokan elvéreztek, mert nem találták meg a saját hangjukat, mondanivalójukat, stílusukat. Mi megtaláltuk, nekünk fönn volt a zászló. Presser Pici hozta a számokat, de a szöveget még S. Nagy írta, mert ő volt a bennfentes, ismerte a dörgést az engedélyező, mindenható Sanzonbizottságban. Élveztük, amit csinálunk, fölszabadult bennünk a sokéves elfojtott indulat, s a közönség pedig hálás volt.

Az első három lemezünkön Presser és Adamis Ancsa volt a fő szerzőpár, s a többiek - Mihály Tamás, Molnár Gyuri, Mecky és én - csak néhány számot írtunk. A szétválásunk után egy hét alatt el kellett döntenünk, hogyan tovább. Sikeres koncertet adtunk Prágában, és elkezdtük az új anyag összeállítását. Magunk vettük föl és vágtuk össze, mert nem jutottunk stúdióba. A Hanglemezgyár ez idő tájt megpróbált negligálni bennünket, két évet kellett várnunk, amíg 1972-ben megjelenhetett az Élő Omega.

- Kanyarodjunk kissé vissza. Az 1968-as első angliai turné és az ottani lemezfelvétel milyen visszhangot váltott ki itthon? Tudtatok ezzel nyomást gyakorolni a Hanglemezgyárra?

- Nem kellett, mert - bár akkoriban még ideológiai viták folytak arról, hogy beat-együttesnek lehet-e önálló nagylemeze - az események nagyon fölgyorsultak. Mi elismert zenekar lettünk az

angliai sikerek nyomán. Abban az időben már játszott Joe Cocker, Jimi Hendrix, Eric Clapton, Ginger Baker, John Mayall, a Spencer Davis Group, a Cream, a Stones, a Beatles és a Who is. Egyik napról a másikra a kollégáikká váltunk. A közönség elfogadta a mi sajátos hangulatot teremtő előadásunkat, a fiatalos vidámságunkat, mondhatni üde bájunkat és a másfajta zenénket. Az ottani menedzser pedig följánlotta, hogy ha már itt vagyunk, a turné szabad napjain vegyünk föl egy lemezre való anyagot. Ez a turné az első volt a kelet-európai beat-együttesek történetében, s a lemezfelvétellel együtt nagy visszhangot váltott ki. A külügyesek és a tudósítók minden lépésünket figyelték, úgyhogy a lemez híre itthon is gyorsan elterjedt, így aztán a Hanglemezgyárnak is hirtelen sürgőssé vált a lemez kiadása. Addig nem tapasztalt tempóban készítettük el az első olyan magyar korongot, amely egy zenekar nevéhez fűződött. Könnyű volt a dolgunk, hiszen ugyanezt egyszer már fölveltük, egy csomó tapasztalatra tettünk szert, és itt mi instruálhattuk a hangmérnököt és a rendezőt. Ez volt a Trombitás Frédi és a Rettenetes emberek.

- A rockzenészek már a hetvenes években - korukat megelőzve - vállalkozókként működtek. Miért határoztaátok el, hogy céget alapítotok?

- Mert az intézmények — az ORI, a Hanglemezgyár - helyett mindent maguknak kellett csinálnunk. Az élet kényszerített rá, hogy GMK-t alakítsunk. A szállítást például már nem lehetett zsebből finanszírozni. Egyszer, amikor Hollandiában játszottunk, és megérkeztünk a sportcsarnokhoz a két mikrobusszal, amiben az összes vagyónk volt, a portás megkérdezte, hogy hol van a cuccunk, később jönnek teherautók? Szerencsénkre a holland előzenekarunk egy nagy kamionnyi felszerelést hozott. El sem akarták hinni, hogy mi itthon nem vehetünk teherautót.

- Hitted volna akkoriban, hogy egyszer a Hanglemezgyár igazgatója leszel? Gondoltál arra, hogy ezt a céget hogy kellene irányítani?

- Arra nem gondoltam, hogy ide kerülök, de a lemezkiadásról volt elképzelésem. Ezért is mertünk belevágni Meckyvel ebbe az egészbe. A nagy multinacionális cégek mellett a hazai zenészeknek elsősorban mi tudunk lehetőséget adni, és nekünk kell odafigyelni a hazai szerzőkre, tehetségekre.

- Emlékszem, hogy Te is kinn voltál Nagy Imre temetésén és elmentél tavaly a szárszói konferenciára is. A zenész szakmában is vállaltál egyfajta politikai-ideológiai szerepet. Miért érdeklődsz ennyire a politika iránt?

- Amikor az Eötvös-klubban léptünk föl, a Petróleumlámpa, meg a Rettenetes emberek Gyémánt László festőművész kiállításának képei alatt szólaltak meg. A művész akkortájt egy ösztöndíj miatt engedély nélkül kinn maradt Nyugaton. Másnap már jöttek a bőrkabátosok és lefoglalták az összes - ma már értékes - festményét, táblaképét. Egy másik alapélményem az Egyetemi Színpadról származik, ahol Mensáros László tartott előadói estét, miután kijött a börtönből '56 után. Én mint függönyhúzó ott álltam mellette, és szívtam magamba az

Ady-versek interpretációit. Ezek az élmények szépen egymásra épültek és meghatározták a politikai nézeteimet.

– Irodád falain saját rajzaid is láthatók. Olyan, mintha egy mini-galériában lennénk. Honnan a vonzódásod a képzőművészet iránt?

– Részben otthonról hoztam a festészet iránti érdeklődést, másrészt kapcsolatba kerültem a zenén keresztül festőkkel, színészekkel, filmesekkel is. Nem véletlen, hogy éppen Szász Endrét kértük föl a harmadik nagylemezünk borítójának elkészítésére. Azért nyitottam galériát, mert láttam, hogy a festők kiszolgáltatott helyzetbe kerültek az állami felvásárlás megszűntével. Nagy élvezettel válogattam és állítottam ki a képeket, de rájöttem, hogy egyre többet költök és elbuktam a dolgot. Nincs elég vevő az ilyesmire.

- Ha újra kezdenéd, ismét zenélnél?

– Egészen biztos. Annak idején a szüleink majd mindannyiunkat azzal engedtek zenélni, hogy ez csak egy tisztavirág életű ügy, kell egy biztos polgári szakma is a kezünkbe. Aztán lassan sikerült egzisztenciát teremtenünk és nevet, tekintélyt kivívnunk.

– Milyennek látod az ország jövőjét?

- Nem vagyok alapvetően pesszimista, bár sok borúlátásra okot adó jelenséget látok magam körül. Lehet, hogy újra kellene kezdeni mindent, az alapokig lebontva, és tiszta lappal indulni. A művészetben és a tömegtájékoztatásban is. Bízom abban, hogy még a mi életünkben át tudjuk vinni a túlsó partra ezt az országot. **Zétényi Zoltán** Fotó: ZZ Fotó&Média